

HIFO-styrets beretning for perioden juni 2009 til juni 2010

ORGANISASJON

Styret

Styret har i perioden hatt følgende sammensetning:

Faste medlemmer:

Dag Hundstad, Bergen, leder.

Lars Fredrik Moe Øksendal, Bergen, nestleder.

Halvor Skurtveit, Bergen, kasserer.

Runar Jordåen, Bergen, redaktør av medlemsbladet.

Anne Kjersti Jacobsen, Oslo, skolekontakt.

Olav Tysdal, Stavanger.

Kari Myklebost, Tromsø.

Gro Hagemann, Oslo.

Varamedlemmer – som er blitt oppfordret til å møte fast på styremøtene:

Stian Hauge, Trondheim.

Magnus Vollset, Bergen.

Karsten Korbøl, Oslo.

Marte Hommerstad, Oslo.

Styrets arbeidsutvalg har bestått av:

Dag Hundstad, Lars Fredrik Moe Øksendal, Halvor Skurtveit og Runar Jordåen.

Valgkomité:

Jan Messel, Hilde Gunn Slottemo og Gunnar Thorvaldsen.

Revisorer:

Gunleiv Hadland og Birgit Larsen

Styret har i denne perioden prioritert å arrangere styresamlinger som går over to dager, fremfor kortere møter med høyere frekvens. Dette begrunnes både med muligheten for å redusere reiseutgiftene, og at man får et bedre møteklime ved å være samlet over en noe lengre periode. Erfaringene med lengre styresamlinger har vært gode; da møtene har kunnet gi rom for grundigere drøftinger av styresakene enn det som tidligere har vært tilfelle.

Det er avholdt to ordinære styremøter i perioden, på Voss 18.–19.09 2009 og på Flesland 22.–23.01. 2010. Det vil bli avholdt et siste styremøte for perioden i forbindelse med Historiedagene i Bø 18. juni 2010. Mellom styresamlingene har styremedlemmene og arbeidsutvalget hatt løpende kontakt via e-post.

MEDLEMSUTVIKLING 2005–2009

Tidspunkt	31.12. 2005	31.12. 2006	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2009
Ordinære kontingenter	750	761	754	729	729
Student-medlemmer	124	89	87	87	92
Familie-medlemskap				9	8
Subsidiert medlemskap				39	69
Livsvarig medlemskap				16	16
Totalt antall kontingenter	874	850	841	825	829
Totalt antall medlemskap				880	914

Tabellen er for årene frem til og med 2008 er basert på summen av innbetalt medlemskontingent gjort i de ulike årene, og omfatter derfor både kontingent for det inneværende året og tidlige betalinger for neste års kontingent. For 2009 viser tabellen antallet som har betalt for dette året.

Kommentarer:

Ordinært medlemskap

Ved omleggingen til kollektivt abonnement på *Historisk tidsskrift* fra og med 2008 fryktet enkelte at dette ville føre til en betydelig nedgang i medlemsmassen. Medlemsutviklingen viser at dette ikke har vært tilfelle. Kontingenten var 650 kr. for 2009, men er hevet til 660 kr. i 2010.

Studentmedlemmer

Disse betaler redusert kontingent. I 2009 var satsen 360 kr., mens dette er hevet til 365 kr. i 2010. Kategorien har vært stabil de senere årene.

Familiemedlemskap

Dette er en ordning med redusert kontingent (365 kr. i 2009) for familier der flere medlemmer av husstanden er HIFO-medlemmer. Ordningen ble innført på bakgrunn av vedtaket om kollektivt abonnement på *Historisk tidsskrift* for medlemmene. Medlemmene i en familie/husstand mottar kun ett eksemplar av henholdsvis *Historisk tidsskrift* og medlemsbladet, og får derfor reduksjon i kontingenten.

Subsidiert medlemskap

I samarbeid med Universitetsforlaget, innførte HIFO høsten 2007 en ordning med ett års subsidiert (gratis) medlemskap i HIFO for nylig uteksaminerte mastergradsstudenter. Dette omfatter også abonnement på *Historisk tidsskrift* og medlemsbladet. Ordningen har vist seg vellykket, i det en forholdsvis høy del av kandidatene har valgt å opprettholde medlemskapet som ordinære medlemmer etter at det subsidierte året er over. I 2008 hadde HIFO 39 subsidierte medlemmer, og 17 av disse valgte å fortsette medlemskapet i 2009. Pr. 31.12. 2009 hadde organisasjonen hele 69 subsiderte medlemmer, og foreløpig har 27 av disse valgt å fortsette som ordinære medlemmer. Tallene viser at dette må betraktes som et meget verdifullt rekrutteringstiltak for HIFO.

Livsvarig medlemskap

Dette er en kategori som er opprettet som følge av en gjennomgang av gratisabonnementer på *Historisk tidsskrift*. Det viste seg at en del av disse i sin tid tegnet livsvarig medlemskap i HIFO, og de dette gjelder er derfor ført inn i medlemsregisteret. Det har ikke vært anledning til å tegne livsvarig medlemskap i HIFO de senere årene.

ABONNEMENTER PÅ *HISTORISK TIDSSKRIFT* 2005–2009

Tidspunkt	31.12. 2005	31.12. 2006	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2009
HIFO-abonnenter	485	502	500	824	873
Betalende abonnenter totalt	1071	1044	1012	1294	1281
Gratis-abonnenter	82	85	82	83	75

Kommentar: Den store økningen i antallet HIFO-abonnenter fra 2008 skyldes overgangen til kollektivt abonnement for medlemmene. Abonnement for 2009 kostet 525 kr. for privatpersoner, 330 kr. for studenter og 900 kr. for institusjoner. Prisen for e-abonnement er 1000 kr. (med papirabonnement koster e-abonnement 200 kr.). Kategorien "HIFO-abonnenter" er i 2009 medregnet subsidiert abonnement for uteksaminerte mastergradskandidater, og denne kategorien er også medregnet blant betalende abonnenter.

EKSTERNE ABONNEMENTER PÅ *HIFO-NYTT* 2005–2009

Tidspunkt	31.12. 2005	31.12. 2006	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2009
Betalende abonnenter	24	22	23	22	23
Gratis-abonnenter	26	28	28	28	29
Eksterne abonnenter totalt	50	50	51	50	52

Kommentar: Alle HIFO-medlemmer mottar medlemsbladet, og tabellen omfatter derfor bare eksterne abonnenter. Gratisabonnementene omfatter også 7 pliktavleverte eksemplarer til Nasjonalbiblioteket. Abonnement for 2009 kostet 300 kr. for ikke-medlemmer. Medlemsbladet skiftet fra nr. 1/2010 navn til *Historikeren*.

LOKALLAG

HIFO har til sammen 11 lokallag over hele landet, nemlig i Agder, Bergen, Bodø, Nord-Trøndelag, Nordvestlandet, Rogaland, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag, Tromsø, Vestfold og Østlandet. Sammen med andre aktører arrangerer lokallagene ekskursions, foredrag og workshops og står slik for verdifull historiefremføring i de ulike regionene.

Lokallagsaktiviteten har en særlig viktig rolle for historikere som er bosatt utenfor de største byene. For denne gruppen bidrar HIFO-arbeidet til å styrke fagidentiteten og koble den lokale historieaktiviteten opp mot den generelle forskningsfronten. Aktivitetsnivået i de ulike lokallagene er varierende, noe som er naturlig i og med at dette i stor utstrekning drives av ildsjeler og som sådan er sårbart. Delvis må også oppslutningen om lokallagsaktivitetene sees i forhold til konkurransen med andre tilbud. Mange av lokallagene har likevel dyktige ressurspersoner som makter å skape engasjement om lagsaktiviteten. Flere av lagene har valgt å samarbeide med andre aktører og henvende seg til nye grupper (eksempelvis studenter) for å nå bredere ut, og det viser seg at dette er fruktbart. Med HIFOs begrensede økonomi, har organisasjonen for tiden ikke råd til å stimulere lokallagsaktiviteten på den måten som styret finner ønskelig. 9 av 11 lokallag har bedt om og fått overført 5000 kr. i lokallagsstøtte for 2009. I tillegg er det bevilget 6000 kr. i ekstraordinær arrangementstøtte i løpet av perioden.

ØKONOMI

(Skrevet før revisjonsrapport).

Regnskapet for 2009

Regnskapet for året 2009 er gjort opp med et overskudd på 28 145 kroner. Det gjøres oppmerksom på at en del av kontingentinntektene for 2009 ble bokført i 2008, og tilsvarende er en del av kontingentinntektene for 2010 bokført i 2009. Dersom alle kontingentinnbetalingene hadde blitt bokført i året de gjelder, ville overskuddet for 2009 vært 64 605 kroner.

De totale driftsinntektene, inkludert renter, ble 358 408 kroner i 2009. Inntektene er relativt stabile, men støtten fra høyskoler og universitet økte. De reelle kontingentinntektene har gått litt ned. Forøvrig mottok HIFO i 2009 overskuddet fra verdenskongressen i Oslo i 2000.

Driftsutgiftene for 2009 ble 330 263 kroner, noe som er betydelig mindre enn budsjettet. Det var særlig utgiftene til årsmøte som ble lavere enn ventet.

Inntektene til HIFO er begrensede, men med de eksisterende rammebetingelsene er den økonomiske status til foreningen, etter styrets vurdering, god. Både inntekter og utgifter er relativt forutsigelige.

Skoleseksjonens økonomi er ikke inkludert i HIFOs hovedregnskap, men vil bli lagt ut på HIFOs nettsider for seg.

Scandinavian Journal of History

HIFO eier, sammen med de andre nordiske historikerorganisasjonene, tidsskriftet *Scandinavian Journal of History*. Fra og med 2009 mottar HIFO en årlig utbetaling av royalties fra utgiveren av tidsskriftet, forlaget Taylor & Francis. Dette er lagt inn som 10 000 kroner i inntekter i revidert budsjett for 2009 og i budsjettet for 2010. Som nevnt i forrige årsberetning skulle foreningen i tillegg motta en kompensasjon for manglende utbetaling av royalties for tidligere år. HIFO mottok beløpet først i 2010, og denne summen er tatt med i revidert budsjett for 2010.

Budsjett for 2011

I budsjettet for 2011 vil styret i stor grad videreføre nivået på innteks- og utgiftspostene. Utgivelsen av medlemsbladet *Historikeren* er en prioritert oppgave. Styret ønsker å videreføre den samlede lokallagsstøtten på omtrent samme nivå som i 2009 og 2010. HIFO utbetalte i 2009 det siste publiseringsstipendet fra midlene foreningen mottok fra stiftelsen Fritt ord for noen år tilbake. HIFO er i 2010 tildelt nye midler fra Institusjonen Fritt Ord, og ordningen med publiseringsstipend kan derfor videreføres. Styret har som målsetning å øke inntektene av salg av annonser i medlemsblad, og å opprettholde nivået på støtten fra universiteter og høyskoler.

Fremtidig økonomisk handlingsrom

HIFO-styret ønsker på å sikt å øke organisasjonens økonomiske handlingsrom, blant annet for å frigjøre flere midler til administrative ressurser. I tillegg har det blitt en vanskeligere oppgave å finansiere Norske historiedager etter at det årlige tilskuddet fra Forskningsrådet falt bort, og det kan i fremtiden være nødvendig å stimulere dette tiltaket fra sentralt hold. Styret ønsker også å stimulere lokallagsaktiviteten i større grad, samt å sikre rammevilkårene for redaksjonen av *Historisk tidsskrift* og *Historikeren*. I dag baserer man seg på velvilje fra de høyere utdanningsinstitusjonene når det gjelder kontorplass og infrastruktur, både når det gjelder HIFO-kontoret og redaksjonen av *HT*. Dette er en sårbar situasjon, som kan vise seg vanskelig å opprettholde i fremtiden, da historie som utdanningsfag i større enn grad enn tidligere inngår i konsoliderte enheter med andre fag.

Når det gjelder muligheter for ekstern støtte, fremstår det i dag som betydelig vanskeligere å sikre seg støtte til ordinær drift enn til prosjektstøtte. Likevel har styret gjennomført noen konkrete tiltak med sikte på å øke organisasjonens økonomiske handlingsrom. Leder har vært på kurs i søknadsskriving i regi av Frivillighet Norge. Videre er det, etter initiativ fra Norges kulturvernforbund, levert inn søknad om driftsstøtte via ABM-utvikling til Kulturverndepartementet. I dag mottar noen, men ikke alle av Kulturvernforbundets medlemmer driftsstøtte over Miljøvern- eller Kulturdepartementet, og det er et mål for

forbundet at alle medlemmene på sikt skal motta slik støtte. HIFO har søkt om 500 000 kr. til driftsstøtte over statsbudsjettet 2011. Fra HIFOs side har det i den forbindelse vært tatt direkte kontakt med saksbehandler i ABM-utvikling og med Kulturministeren. I tillegg har Kulturvernforbundet lobbyert på vegne av alle sine medlemsorganisasjoner.

KONTORDRIFT

Elise Nicolaisen har vært ansatt som foreningens sekretær gjennom hele perioden. Praksisen med tre timer fast kontortid i uken har fortsatt, og sekretæren har utenom kontortiden vært tilgjengelig på e-post. Nær sagt alle henvendelser til sekretariatet har foregått via e-post. Sekretæren har, som tidligere, vært sekretær på styremøtene, vedlikeholdt medlemsregisteret, hatt ansvaret for den løpende oppdateringen av HIFOs nettsider og bistått kassereren med diverse konteringsarbeid. Hun har i tillegg arbeidet med annonsering via *HIFO-nytt* og e-postlisten *HIFO-nett*, og bistått leder og redaksjonen i medlemsbladet ved behov.

REISESTIPEND OG PRISER

Reisestipend

Det kom inn fem søknader om reisestipend i styreperioden 2008–2009. Samtlige av disse ble bevilget. Fast støttebeløp har vært 3000 kr.

På styremøtet i januar vedtok HIFO-styret nytt reglement for tildelingen av reisestipend. Bakgrunnen for dette var en oppfatning av at støttebeløpet er for lavt til å være av større nytte i forhold til faglige reiser, og at man derfor bør prioritere å gi færre, men større reisestipend. I tillegg er det et ønske fra styrets side om at studenter og andre medlemmer som ikke har andre muligheter for finansiering av faglige reiser skal prioriteres i enda sterkere grad enn tidligere. Det reviderte reglementet er gjengitt nedenfor. Stipendet vil neste gang bli utlyst høsten 2010.

Reglement for tildeling av HIFOs reisestipend

Vedtatt av HIFOs styre 23. januar 2010

- 1.** HIFOs styre kan hvert år dele ut ett eller flere reisestipend. Den samlede økonomiske rammen for stipendordningen fastsettes av årsmøtet for ett år av gangen gjennom behandling av foreningens budsjett. Maksimalt støttebeløp pr. søker er 10 000 kr.
- 2.** Stipendene deles ut én gang i året etter forutgående utlysning i foreningens medlemsblad med rimelig søknadsfrist som fastsettes av styret for hvert år. I utlysningen skal søkerne oppfordres til å gi et overslag over de samlede kostnadene for den aktuelle reisen og eventuell annen finansiering som kan påregnes (støtte fra arbeidsgiver, oppdragsgiver, studiested, forskningsråd eller lignende).
- 3.** Etter vedtak i styret kan behandlingen av søknader om reisestipend delegeres til styrets arbeidsutvalg eller til en særskilt oppnevnt komité.
- 4.** HIFOs reisestipend kan søkes av alle som har betalt medlemskontingent ved søknadsfristens utløp. Studentmedlemmer oppfordres særskilt til å søke. Søknader fra medlemmer som ikke har betalt kontingent, skal ikke behandles.
- 5.** Det kan søkes støtte til faglig begrunnede reiser i forbindelse med egen forskning, eksempelvis besøk i arkiver og andre relevante institusjoner eller deltakelse på konferanser med presentasjon av egne undersøkelser.
- 6.** Stipend skal fortrinnsvis gis til reiser som ennå ikke er foretatt ved søknadsfristens utløp.
- 7.** Ved vurderingen av søknadene skal styret prioritere
 - søkere som ikke har mottatt reisestipend fra HIFO tidligere
 - studenter og andre søkere som har liten mulighet til å finansiere reisen på annen måte.
- 8.** Stipendet må brukes innen tolv måneder etter tildelingen og kan bare benyttes til det formål som er oppgitt i søknaden. Den som mottar reisestipend fra HIFO, behøver ikke å dokumentere utgiftene, men plikter innen denne fristen å fremlegge dokumentasjon for styret på at reisen faktisk er foretatt, og dessuten skrive en reiserapport av faglig art til foreningens medlemsblad innen tre måneder etter at reisen er avsluttet. Dette skal det opplyses om i tildelingsbrevet.
- 9.** Styrets vurdering av søknadene behøver ikke å begrunnes og kan ikke påklages.

Sverre Steen-prisen

HIFO deler hvert år ut Sverre Steen-prisen for fremragende formidling av historie på høyt faglig nivå. Prisen skal primært tildeles en eller flere personer som i løpet av foregående år har utmerket seg ved ypperlig formidling av historie på høyt faglig nivå, men kan også tildeles for en persons samlede formidlingsvirksomhet.

Sverre Steen-prisen for 2009 ble tildelt professor ved Institutt for kommunikasjon, kultur og språk ved Handelshøyskolen BI, Guri Hjeltnes. Juryen besto av Edgeir Benum, Sølvi Sogner og Astrid Wale. De framhevet blant annet at Hjeltnes har formidlet ”viktige sider ved norsk okkupasjonshistorie og Norges deltakelse i de alliertes krigføring under 2. verdenskrig, sider som tidligere var lite belyst.”

Ny priskomiteé for 2010 består av Sølvi Sogner, Erling Sandmo og Arnhild Skre. På styremøtet i januar vedtok HIFO-styret reviderte statutter for Sverre Steen-prisen. Det ble her blant annet tatt høyde for at prisen ikke lenger deles ut i samarbeid med Cappelen forlag, noe som var nedfelt i det gamle regelverket. De nye statuttene er gjengitt nedenfor.

Statutter for Sverre Steen-prisen, godkjent av HIFOs styre 6. april 1995, revidert av HIFOs styre 23. januar 2010

- 1.** Sverre Steen-prisen for fremragende formidling av historie deles normalt ut hver vår av Den norske historiske forening (HIFO).
- 2.** Prisen deles ut til en person eller gruppe av personer – profesjonelle historikere eller andre – som i løpet av foregående år har utmerket seg ved ypperlig formidling av historie på høyt faglig nivå. Prisen kan også tildeles for en persons samlede formidlingsvirksomhet.
- 3.** Prisen kan tildeles for formidlingsinnsats både gjennom tradisjonelle skriftmedier og andre medier.
- 4.** Prisen består av heder og et diplom.
- 5.** Kandidater til prisen vurderes av en jury med tre medlemmer oppnevnt for ett år av gangen.
- 6.** Det er anledning for kandidater til å melde seg selv eller for utenforstående til å foreslå kandidater til prisen ved å henvende seg til HIFO, men juryen skal selv aktivt arbeide for å skaffe seg oversikt over aktuelle mottagere og velger selv hvem som skal vurderes.
- 7.** Innen 20. mai hvert år skal juryen gi skriftlig melding til foreningen om sin beslutning.
- 8.** Juryen skal samtidig begrunne sitt valg av prisvinner skriftlig i en form som egner seg for offentliggjøring i pressemelding eller lignende. Juryens avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.
- 9.** Når juryen har truffet sin beslutning, skal den utvalgte prismottager snarest mulig få melding om dette fra HIFO, med spørsmål om han/hun/de vil ta imot prisen. Om vedkommende takker nei, skal foreningen gi juryen anledning til å tildele prisen til en annen, om den mener at det finnes andre verdige kandidater det aktuelle året.
- 10.** Prisutdelingen skal normalt finne sted under HIFOs årlige konferanse – Norske historiedager. I samråd med styret kan juryen beslutte at utdelingen skal foregå ved annen anledning.

HIFOs anmelderpris

Anmelderprisen ble i 2009 tildelt Ida Bull og Ola Svein Stugu for meldingen av *Vestlandets historie* i *Heimen* nr. 1/2008. Komitéen var ledet av Jon Skeie, med Astri Andrésen og Ole Kallelid som medlemmer.

HIFOs styre vedtok høsten 2009 å erstatte den gamle anmelderprisen med en pris for mest nyskapende bidrag til *Historisk tidsskrift*. Bakgrunnen for dette var blant annet at styret i større grad ønsker å synliggjøre *HT*, som er eid av HIFO, og oppmuntre til nyskapende publisering her (se neste avsnitt).

HIFOs pris for mest nyskapende bidrag til *Historisk tidsskrift* ("HT-prisen")

Styret i HIFO vedtok høsten 2009 å opprette en pris som skal gå til det mest nyskapende bidrag til *Historisk tidsskrift* i løpet av kalenderåret. HIFO vil med dette bidra til å synliggjøre *Historisk tidsskrift* som den fremste norske publiseringskanalen for faghistorikere, samt stimulere norske historikere til å skrive nyskapende, substansielle og gjennomarbeidede bidrag til tidsskriftet. Universitetsforlaget har sagt seg villig til å støtte prisen for 2010 og 2011 med en sum av 20 000 kr. for hvert år. Medlemmer av juryen som skal vurdere bidrag for 2009 er Hilde Sandvik, Hallvard Tjelmeland og Leidulf Melve. Statuttene for prisen er gjengitt nedenfor.

Statutter for HIFOs pris for mest nyskapende bidrag til *Historisk tidsskrift*

Vedtatt av HIFOs styre 23. januar 2010

Prisens formål:

- 1.** Prisen skal stimulere til utvikling og fornying av forskningsfronten i det norske historiefaget.
- 2.** Prisen skal bidra til å styrke *Historisk tidsskrifts* posisjon som publiseringskanal for norske faghistorikere.
- 3.** Prisen skal oppmuntre historikerne til å skrive nyskapende, substansielle og gjennomarbeidede fagartikler, anmeldelser og debattinnlegg.
- 4.** Prisen skal bidra til å stimulere utviklingen av norsk akademisk språkbruk.

Utdeling av prisen:

- 5.** Prisen kan deles ut hvert år til forfatteren (eller forfatterne) av et bidrag til *Historisk tidsskrift* som i særlig grad har fremstått som nyskapende og bidratt til å utvikle historiefaget. Prisen består av heder og et diplom.
- 6.** Prisen følger kalenderåret.

Prisens jury:

- 7.** Prisjuryen på tre personer sammensettes bredt og oppnevnes hvert år av HIFOs styre. Juryen velger selv sin leder.
- 8.** Juryen avslutter sitt arbeid innen 20. mai hvert år, og gir da begrunnet tilbakemelding om valg av prisvinner til HIFOs styre.
- 9.** Prisutdelingen skal normalt finne sted under HIFOs årlige konferanse – Norske historiedager. I samråd med styret kan juryen beslutte at utdelingen skal foregå ved en annen anledning.

HIFOs Fritt Ord-stipend

Siden 1994 har HIFO stimulert nyeksaminerte hovedfags-/mastergradskandidater i historie med tildeling av et årlig publiseringsstipend. Midlene må oppfattes som ekstra berettigede siden de kommer stipendmottakerne til gode i en periode av forskningskarrieren som ofte oppleves som økonomisk vanskelig (mellom mastergrad og videre virke som historiker). Ordningen har siden 1999 vært finansiert av institusjonen Fritt Ord. Midlene fra Fritt Ord tok slutt med tildelingen i 2009, og det ble da søkt om 125 000 kr. til videreføring av stipendordningen. Søknaden ble innvilget, noe som gjør det mulig å øke det årlige stipendbeløpet til 25 000 kr. for en periode over fem år. Som følge av tildelingen var det nødvendig for styret å vedta reviderte statutter for stipendet (se nedenfor).

Juryen for HIFOs Fritt Ord-stipend for innleverte mastergradsoppgaver i 2008 bestod av Nils Olav Østrem, Anne Kristine Børresen og Ole Georg Moseng. Det var ni søkere, og stipendet ble tildelt Helga Bjørke Harnes. Høsten 2009 leverte hun mastergradsoppgaven *Pioneer workers, invaluable helpmeets, and good mothers. A Study of the Role of the Missionary Wife in the Church Missionary Society in the First Half of the Twentieth Century* Harnes var student ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap, Universitetet i Bergen. Stipendet ble utdelt under arrangementet Norske historiedager i Bergen.

Juryen for oppgaver innlevert i 2009 består av Nils Olav Østrem, Randi Bjørshol Wærdahl og Jan Thomas Kobberrød. Da fristen var gått ut 15. mars 2010, var det innkommet 10 søknader. Det antas å være et potensiale for økt søkning til stipendet, og HIFO-styret har derfor arbeidet med å spre informasjon om tiltaket i de aktuelle fagmiljøene. I det reviderte reglementet oppfordres veiledere spesielt til å komme med begrunnede nominasjoner av kandidater. Lokallagene oppfordres til å reklamere for stipendet i forbindelse med de avslutningsarrangementene for uteksaminerte mastergradskandidater på utdanningsinstitusjonene.

Statutter for "HIFOs Fritt Ord-stipend" 2010–2014

- 1.** En gave fra institusjonen Fritt Ord, tildelt 2009, utgjorde 125 000 kr. og fordeles på fem stipend, hvert på 25 000 kr., til nyuteksaminerte mastergradskandidater som er medlemmer av HIFO. Midlene skal brukes til å bearbeide mastergradsoppgavene til tidsskriftartikler eller eventuelt gi dem ut i bokform. Stipendet ledsages av et diplom.
- 2.** Det deles ut ett stipend pr. år fra og med 2010.
- 3.** Foreningens medlemmer kan søke om stipend både på egne og andres vegne. Utlysning av stipendet annonseres overfor alle institusjoner med mastergradsutdanning i historie, og veiledere oppfordres spesielt til å komme med begrunnede nominasjoner av kandidater.
- 4.** Den det søkes for, må ha innlevert mastergradsoppgaven i den tidsperioden stipendiet er utlyst for. Kandidater som har avlagt sin eksamen tidligere, kan ikke komme i betraktning.
- 5.** I prioriteringen mellom kandidatene skal det tas hensyn til kvalitet og originalitet på mastergradsarbeidene, men også til fagområde og de mulighetene den enkelte vil ha for å få publisert resultatene sine på annet vis.
- 6.** Søknadene behandles av en komité oppnevnt av HIFOs styre.
- 7.** Det er ikke anledning til å påklage avslag på søknad om stipend.
- 8.** Ved publisering skal det opplyses i forord, fotnote eller på annen måte at utgivelsen har mottatt støtte fra HIFO. Mottageren plikter dessuten å gi HIFO melding om publiseringen.
- 9.** Tildelingen av HIFOs Fritt Ord-stipend kunngjøres normalt på HIFOs årlige konferanse – Norske historiedager. Styret i HIFO kan beslutte at tildelingen kan foregå ved annen anledning.

HIFOS ARRANGEMENTER OG ARRANGEMENTER DER HIFO ER PARTNER

Norske historiedager

Da nåværende HIFO ble stiftet i 1990 ble arrangering av faglige seminarer vedtaksfestet. I praksis ble det arrangert Historikerdager eller Historiedager (navnebruken har vekslet) hvert tredje år og såkalte HIFO-seminarer de øvrige årene. I praksis var det etter hvert liten forskjell mellom de to ulike arrangementene. Fra og med 2009 har styret i HIFO derfor besluttet at *Norske historiedager* skal være normalbetegnelsen for HIFOs årlige nasjonale konferanse for faghistorikere.

Norske historiedager 2009

Norske historiedager 2009 ble arrangert 19.–21. juni i Bergen av HIFO Bergen i samarbeid med Universitetet i Bergen, Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap og Rokkansenteret. Leder av HIFO Bergen, Dag Hundstad, ledet komiteen. Denne bestod av tilsammen 10 medlemmer, foruten konferansesekretæren, som var HIFOs sekretær, Elise Niolaisen. Historiedagene er et stort arrangement, og for å holde deltakeravgiften på et inkluderende nivå og gi studenter adgang til å delta med rabatt, er man avhengig av eksterne midler. Tidligere har Forskningsrådet støttet arrangementet med kr. 100 000 årlig, men som følge av endring i tildelingspraksis, er disse midlene nå bortfalt. Dette er uheldig for arrangementer som Historiedagene, som har en samlande funksjon i forhold til fagmiljøene. Arrangementskomiteen brukte mye energi på å skaffe eksterne midler, og mottok blant annet støtte fra Stiftelsen Fritt Ord, Bergen Universitetsfond og Universitetsdirektørens kontor. I tillegg ble nødvendig infrastruktur stilt til veie av medarrangøren, Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR) ved UiB, som for øvrig var en nyttig støttespiller under såvel planlegging som gjennomføring av arrangementet. Årets Historiedager inneholdt de tradisjonelle elementene: hovedsesjon, årsmøte for HIFO, mottakelse (sponset av Bergen kommune i Håkonshallen), parallellsesjoner, ekskursjoner, festmiddag (på Fløien folkerestaurant), og felles avslutningssesjon. Tema for hovedsesjonen var "The Identity of History as Academic Discipline", med innlederne Thomas Welskopp (Universität Bielefeld), Erling Sandmo (Universitetet i Oslo) og Ludmilla Jordanova (King's College, University of London). Sistnevnte var hovedtaler. De fleste av de tilstedeværende vil si seg enig i at hovedtalerne løftet frem spennende og nye perspektiver på historiefagets identitet, i en tid hvor tverrfaglig samarbeid og institusjonelle sammenslåinger utfordrer den faglige integriteten. Avslutningssesjonen hadde tittelen "Grenseløs norsk historie", og var arrangert i samarbeid med UNIFOB Global og forskningsprosjektet "In the Wake of Colonialism. Norwegian commercial interests in colonial Africa and Oceania". Det ble arrangert hele 18 parallellsesjoner under konferansen, med en variert tematikk som reflekterer spennvidden i den norske historieforskningen. Påmeldingen var rekordstor, med 240 deltakere, hvorav 100 innledere. Interessen viser at Historiedagene er et viktig arrangement for det norske historikermiljøet, og at ordningen med årlige Historiedager bør videreføres. Økonomisk gikk

arrangementet i balanse. Det er utarbeidet en rapport i forbindelse med evalueringen av arrangementet, og denne kan bestilles i digitalt format ved henvendelse til HIFOs sekretariat.

Norske historiedager 2010

Norske historiedager vil bli arrangert helgen 18.–20. juni i Bø i Telemark ved Institutt for kultur- og humanistiske fag, Høgskolen i Telemark. Leder av arrangementskomitéen er Ellen Schrupf. På årets konferanse vil hovedtema i større grad fungere som en rød tråd enn det som tidligere har vært tilfelle på Historiedagene. Temaet er ”demokrati”, og det knytter seg særlig store forventninger til hovedsesjonen om ”Demokratiets mange ansikter”. Hovedtaler her er professor ved University of Cambridge, Timothy Blanning, som vil forelese over liberalisme og demokrati på 1800-tallet. Flere av de totalt elleve parallellsesjonene på lørdagen er også knyttet opp mot hovedtemaet. For øvrig viser programmet en fin tematisk bredde, med spennvidde fra middelalder- til samtidshistorie. I den avsluttende paneldebatten på konferansen vil man løfte blikket og se fremover. Her har man sett utover historikernes rekker og invitert aktive samfunnsdebattanter til å drøfte demokratiets begrensninger og utfordringer i vår tid med utgangspunkt i aktuelle spørsmål knyttet til miljø, minoriteter, overnasjonalitet og sosiale bevegelser. Det bys også på et rikt sosialt program under konferansen, med historiske puber, rusletur og avslutning med båttur gjennom slusene på den spektakulære Telemarkskanalen. I tillegg inneholder Historiedagene tradisjonelle elementer for arrangementet, som lørdagens festmiddag og HIFOs årsmøte. Arrangørene har prioritert å holde konferanseavgiften på et lavt nivå og sørge for billige overnattingstilbud, slik at alle, særlig studenter, får delta. Deet ble åpnet for påmelding i mars, med 1. juni som seneste påmeldingsfrist. Konferansen har egne nettsider, der programmet er presentert:

<http://www.hit.no/main/AF/Kultur-og-humaniora/Historiedagene-2010>

Norske historiedager 2012

På grunn av at Det nordiske historikermøtet arrangeres i 2011 i Tromsø (se nedenfor), har HIFO-styret besluttet at det dette året ikke skal arrangeres Norske historiedager. Etter den eksisterende rotasjonsordningen er det HIFO Bodø som skal stå for arrangementet i 2012, og fagmiljøet her har respondert positivt i forhold til å ta på seg ansvaret for konferansen.

21st International Congress of Historical Sciences 2010

Verdenskongressen for historikere arrangeres hvert femte år. Mange vil huske at Oslo var vertskap i 2000, og 22.–28. august 2010 står Amsterdam for tur. Hovedarrangør er Den internasjonale komitéen for historievitenskap (ICHS/CISH), der HIFO representerer Norge. HIFO har oppfordret enkeltpersoner og fagmiljøer til å sende inn forslag om sesjoner. Også informasjon om påmelding er formidlet via HIFOs kanaler. I forbindelse med verdenskongressen vil det bli avholdt to møter i ICHS/CISH. HIFOs leder med varadelegat vil stille på disse møtene. Kongressens nettsider har denne adressen:

<http://www.ichs2010.org/home.asp>

Nordisk historikermøte i Tromsø 2011

Nordisk historikermøte arrangeres vanligvis hver tredje år. På grunn av Verdenskongressen for historikere i 2010 er arrangementet denne gangen forskjøvet ett år, til 2011, da Norge er vertsland. Institutt for historie ved Universitetet i Tromsø har påtatt seg arrangementet. Instituttstyret har nedsatt en komité med professor Einar Niemi som leder. Kari Myklebost representerer HIFO-styret i komitéen. Etter en nokså langsom start, innkom det mange forslag før fristen 15. november 2009, med en god fordeling på de ulike typer sesjoner. Programmet skal være klart i løpet av vårsemesteret. Det arbeides nå med finansieringen av konkurransen, og det er allerede tatt kontakt med hotellene i byen. Under møtet planlegges det en sesjon i HIFOs regi om nordisk historikersamarbeid (se nedenfor). Konferansen har opprettet egne nettsider, med adressen:

http://www2.uit.no/ikbViewer/page/ansatte/organisasjon/artikkel?p_dimension_id=88152&p_menu=42432&p_document_id=141126

INTERN INFORMASJON

HIFOs hjemmesider

Nettsidene har fortsatt vært driftet av Universitetet i Tromsø. Driften har vært tilfredsstillende, med unntak av et par kortvarige nede-perioder. På hjemmesidene er det lagt ut fortløpende informasjon om diverse aktiviteter i de ulike familjøene og lokallagene, konferanser, ledige stillinger og informasjon fra HIFO-styret og sekretariatet. HIFOs sekretær har hatt ansvaret for den daglige oppdateringen av sidene.

Høsten 2009 fikk Magnus Vollset fra styret ansvar for å utarbeide nye hjemmesider for foreningen. Disse vil bli lansert under Historiedagene 2010. Nettsidene bruker publiseringssystemet WordPress og er plassert på Universitetet i Bergen sitt webhotell. Det visuelle uttrykket er utarbeidet i samarbeid med Formidlingsavdelingen ved UiB, og har blitt justert etter innspill fra styret og redaksjonen i *Historikeren*. Nettadressen vil være:

<http://www.hifo.no>

De nye nettsidene vil være enklere å holde oppdatert enn de gamle. I tillegg til generell informasjon om foreningen og kontinuerlige oppdateringer gjennom året, vil også utvalgte tekster fra *Historikeren* bli publisert på nettsidene. Slik vil HIFO få en tydeligere og mer oppdatert profil på nett.

HIFO-nett

E-postlisten *HIFO-nett* har som tidligere vært benyttet til å orientere medlemmene om aktuelle arrangementer og stillingsannonser. Da mange av HIFOs medlemmer mottar mye informasjon via e-post som oppfattes som unødvendig, blir det utvist en restriktiv linje når det gjelder utsendelse av e-post via organisasjonens kanaler. Alle innleggene blir godkjent av sekretariatet før de videreformidles. For utsendelse av ekstern informasjon avkreves det et gebyr på 500 kr.

PROFILERING AV ORGANISASJONEN

I samarbeid med Universitetsforlaget, ble det høsten 2007 etablert en ordning der nylig uteksaminerte mastergradskandidater kan få et års subsidiert medlemskap i organisasjonen. Dette omfatter abonnement på *Historisk tidsskrift* og medlemsbladet. Representanter fra lokallagene har ansvar for å informere om dette tiltaket ved semesterslutt på de ulike institusjonene. Etter at året med subsidiert medlemskap er omme, blir det sendt ut faktura til de subsidierte medlemmene, med oppfordring om å tegne ordinært medlemskap. Ordningen må, som nevnt ovenfor, betegnes som en suksess, og er i dag det viktigste profileringstiltaket for organisasjonen.

I 2009 ga HIFO og Universitetsforlaget ut en ny informasjonsbrosjyre for foreningen. Denne er distribuert til lokallagsmedlemmene.

HIFO har i løpet av perioden oppdatert sin side på Wikipedia. Foreningen blir også profilert gjennom de nye nettsidene til Norges kulturvernforbund, og deltok på stand ved avslutningen av Kulturminneåret. I januar opprettet HIFO en Facebookside, som pr. april har 303 medlemmer. Flere av lokallagene har også opprettet egne Facebooksider.

HIFO i media

HIFOs leder hadde sommeren 2009 en kronikk i Dabladet om den såkalte "Fløgstad-saken". Avisen Fædrelandsvennen intervjuet leder i forbindelse med en konflikt vedrørende en bedriftshistorisk utgivelse.

INTERNASJONALT ARBEID

HIFO er medlem av Den internasjonale komitéen for historievitenskap, som bærer det franske navnet Comité International des Sciences Historiques (CISH) og det engelske navnet International Committee for Historical Sciences (ICHS). Organisasjonen ble dannet av representanter fra 19 land i Genève i 1926. I dag har ICHS nasjonale komitéer i 53 land, i tillegg til en rekke andre underordnede organisasjoner og kommisjoner. HIFO har spredt informasjon om ICHS-konferansen i Amsterdam i august 2010, og oppfordret til deltakelse her (se ovenfor). På møtene i Amsterdam vil HIFO være representert med leder og varadelegat. ICHS har nå registrert korrekt kontaklinformasjon for HIFO og oppdatert opplysninger om HIFO på sine nettsider.

HIFO er engasjert i solidaritetsarbeid gjennom medlemskap i Network of Concerned Historians (NCH). NCH samler og offentliggjør informasjon om forfølgelse og sensur av historikere og samarbeider med menneskerettsorganisasjonen NEAR (Network for Education and Academic Rights). Lenker til disse organisasjonene er lagt ut på HIFOs nettsider.

Nordisk samarbeid

Som nevnt ovenfor, er Nordisk historikermøte i 2011 lagt til Universitetet i Tromsø, Institutt for historie. I forbindelse med forarbeidet til Nordisk historikermøte i Reykjavik i 2007 ble det klart at nettverket av nordiske historikerinstitusjoner og -kolleger som har ligget til grunn for tidligere konferanser har gått i oppløsning. Fram mot arrangementet i Tromsø i 2011 arbeides det fra HIFOs side for å gjenetablere et nettverk av nordiske søsterorganisasjoner som kan sørge for kontinuitet mellom de nordiske historikermøtene, både når det gjelder møtenes innhold/hovedtematikk og form/praktiske gjennomføring. Styret har i denne sammenheng nedsatt et internasjonalt utvalg, som består av Kari Myklebost, Dag Hundstad og Runar Jordåen. På historikermøtet i 2011 vil HIFO arrangere en egen rundebordsesjon som drøfter tidligere erfaringer og utfordringer ved nordisk historikersamarbeid, samt hvordan et nytt nettverk best kan forankres slik at man sørger for forutsigbarhet. Representanter for alle de nordiske søsterorganisasjonene inviteres til sesjonen. Tidsskriftet *Scandinavian Journal of History* eies av historikerorganisasjonene i fellesskap, og også dette vil bli tematisert under sesjonen.

MEDLEMSPLEIE

I HIFOs arbeidsplan for 2009–2010 er det nedfelt et mål om en registrering av medlemsmassen for at organisasjonen bedre kan tilpasse seg medlemmenes behov og ønsker. Som følge av dette, utførte HIFO Rogaland en registrering blant sine ved utgangen av 2009, der de i alt 53 medlemmene ble fordelt etter institusjonstilhørighet. Undersøkelsen viste at den mest tallrike sektoren var skolesektoren, med 28 prosent av medlemmene, fulgt av ABM-sektoren med 23 prosent og universitets- og høyskolesektoren med 19 prosent. For å få et mer representativt bilde av medlemsmassen er også andre lokallag oppfordret til lignende undersøkelser.

De senere år har HIFO-styret og kontorsekretæren arbeidet for at alle medlemmer i organisasjonen skal være registrert med oppdatert e-postadresse i medlemsregisteret. Dreiningen mot å publisere informasjon digitalt, gjør at organisasjonen kan frigjøre ressurser som tidligere har vært benyttet til utsendelse av brev. Under 50 prosent av medlemmene var registrert med e-postadresse ultimo mars 2005, mens tallet for april 2010 er 76 prosent. I sekretariatet vil dette arbeidet fortsatt bli prioritert, slik at man kan nærme seg hundre prosents dekning.

HIFOS ARKIV

I forbindelse med overflyttingen av sekretariatet fra Oslo til Bergen våren 2006 ble en mindre del av arkivmaterialet overført til Bergen. En del av arkivet ble stående igjen i kjelleren på Historisk institutt ved Universitetet i Oslo, mens materiale fra før 1990 ble deponert på Riksarkivet. I styret vurderes det nå hva som skal gjøres med det gjenværende materialet. På UiB har HIFO kun begrenset lagringsplass, og det er mulig at en større del av arkivet bør deponeres på Riksarkivet.

Redaksjonen av medlemsbladet har etterlyst en oversikt over gamle HIFO-nytt. En undersøkelse på UiO viser at HIFO kun sitter på nummer av tidsskriftet tilbake til 1994. Sekretariatet har derfor oppfordret medlemmer som kan tenke seg å donere eldre årganger av tidsskriftet om å henvende seg. Forhåpentligvis vil dette resultere i at beholdningen blir komplett.

HIFO mottok høsten 2009 en henvendelse fra familien til den avdøde historikeren Johannes Elgvin. Organisasjonen ble tilbudt å overta en del årganger av ulike historiske tidsskrift, deriblant *Historisk tidsskrift*. Ved hjelp av HIFO Østlandet er materialet inntil videre velvilligst deponert i magasinene til Norsk lokalhistorisk institutt, der det vil bli registrert og merket av HIFO.

HIFOS PUBLIKASJONER

HIFO-nytt/Historikeren

HIFO-nytt kom i 2009 ut med fire nummer. Redaktør har vært Runar Jordåen, med Magnus Vollset som varareduktør. I tillegg til å være et internt meldingsblad som gir medlemmene mulighet til faglige og fagpolitiske diskusjoner, spenner artiklene fra lokallagsaktiviteter og aktuelt skolestoff, til presentasjon av ulike forskningsfronter hvor historikere er involvert.

Sommeren 2009 ble det for første gang etablert en egen redaksjon for bladet, bestående av Silje de Amoriza, Dunja Blazevic, Anders Fält, Magnus Halsnes og Ingrid Myrstad, foruten redaktørene. Fra 2010 ble det enstemmig vedtatt av styret at bladet skulle skifte navn til *Historikeren*, etter forslag fra redaksjonen. Begge nyvinningene er del av en justering av den redaksjonelle profilen, og signaliserer ambisjoner om at bladet på sikt skal oppnå en dagsordenfunksjon i og utenfor historikerlauget. Redaksjonen satser på faglig aktuelt stoff og trykker innsendte bidrag som speiler aktuelle problemstillinger for foreningens medlemmer. Linjen med temanumre er forlatt til fordel for nyhetsstoff og tettere oppfølging av HIFOs aktiviteter. Redaksjonen har møter hver annen uke, og har arrangert interne seminar. Vårens leserundersøkelse blant et utvalg medlemmer viser at flertallet av de spurte har vært positive til den nye profilen for medlemsbladet.

Historisk tidsskrift (HT)

Redaksjonen i *HT* bestod i 2009 av Øystein Rian (hovedredaktør), Jorunn Bjørgum og Erik Opsahl (redaktører), med Bård Frydenlund som redaksjonssekretær. Redaksjonen har fra og med 2010 skiftet sete til NTNU i Trondheim, med Ida Bull som hovedredaktør, Randi Bjørshol Wærdahl og Kristian Steinnes som redaktører og Ragnhild Green Helgås som redaksjonssekretær. Fra styrets side har særlig Stian Hauge arbeidet med redaksjonsskiftet. Rapportene fra Trondheim tyder på at overgangen har foregått på tilfredsstillende vis, og redaksjonen kom ut med sitt første nummer av *HT* i april 2010. Hovedredaktøren har overfor *Historikeren* betont at hun vil bygge videre på det solide arbeidet den forrige redaksjonen

har gjort, og fremhever særlig bokmeldingenes betydning. Tidsskriftet skal fortsatt være den selvsagte kanalen for norsk historisk forskning og forskning med relevans for norsk historie. Redaksjonen vil også i større grad stimulere forfatterne til i større grad å plassere emnene sine i en internasjonal kontekst, både realhistorisk og historiografisk. Oppdragsforskere oppfordres spesielt til å publisere artiklene sine, og i tillegg til individuelle artikler, ser man også gjerne at resultatene fra de institusjonsbaserte felles forskningsprosjektene presenterer resultatene sine i *HT*.

Når det gjelder *HTs* fremtid som papirtidsskrift, vil HIFO, som andre tidsskrifteiere møte utfordringer i tiden som kommer i forhold til digitalisering. Det er tenkelig at *NFR* vil sette krav om åpen elektronisk tilgjengelighet ("open access") for de tidsskriftene de støtter. Dette spørsmålet må utredes nærmere i løpet av neste styreperiode.

Abonnementstallet for *HT* var per 31. desember 2009 1281 betalende abonnenter (inkludert 69 subsidierte masterkandidater) og 74 gratisabonnenter. Av disse var 873 medlemmer av HIFO (719 ordinære medlemmer, 69 subsidierte masterkandidater og 85 studentmedlemmer). Fra og med 2008 inngår som kjent abonnement på *HT* som en del av medlemskapet i HIFO.

Oppsigelsen av avtalen med Universitetsforlaget

Forholdet mellom HIFO, som eier *Historisk tidsskrift*, og Universitetsforlaget, som er forlegger, har vært debattert i HIFOs styre gjennom en rekke år. Da forlagets budsjett for tidsskriftet for 2009 ble lagt frem for HIFOs leder, bemerket denne at Universitetsforlaget nå beregner seg et vederlag på 284 766 kr. – en økning på 38 514 kr. fra 2009. Selv uten støtten fra *NFR*, vil tidsskriftet etter 2010-budsjettet ha et overskudd på 171 236 kr. Etter et innspill fra forlaget, måtte HIFO-årsmøtet i 2009 behandle en kontingentøkning, på tross av den gode økonomien i tidsskriftet.

Det har flere ganger tidligere (2000 og 2005) vært diskutert i HIFO-styret å legge *HT* ut på anbud. Grunnen til at dette ikke ble gjort i forrige runde var en viss usikkerhet om skifte av forlag vil innvirke på tidsskriftets nivå 2-status i forhold til vitenskapelig rapportering ("tellekantsystemet"). Denne statusen må nå betraktes som sikker, og er ikke forlagsavhengig. Arbeidsutvalget reiste derfor denne saken på nytt i forbindelse med styreseminaret i januar 2010. Her var også HIFOs tidligere leder, Årstein Svihus, invitert for å gi en redegjørelse om sitt inntrykk av forholdet mellom Universitetsforlaget og HIFO, Også *HTs* nye redaktør, Ida Bull var til stede og deltok under debatten. Styret vedtok enstemmig å oppheve den eksisterende avtalen mellom HIFO og Universitetsforlaget med henblikk på å legge utgivelsen av tidsskriftet ut på anbud. En forutsetning for vedtaket var at støtten fra Forskningsrådet opprettholdes, noe som i etterkant er skriftlig bekreftet. Under debatten ble det presisert at begrunnelsen for vedtaket var økonomisk; andre sider av samarbeidet mellom HIFO og forlaget har fungert tilfredsstillende. Forlaget er informert om vedtaket, og

vil også bli invitert til å komme med tilbud. Overfor redaksjonen har styret vektlagt at man vil ha en åpen dialog rundt tilbudsrunden, og at redaksjonens syn på forlagsspørsmålet vil bli tillagt vekt. Fra styrets side vil det også bli arbeidet for at et eventuelt skifte av forlag vil foregå så sømløst som mulig, slik at dette medfører minst mulig merarbeid for redaksjonen.

Under diskusjonen ble det fremhevet at det vil være en fordel for HIFO å forhandle direkte med Forskningsrådet om støtte. Innenfor den eksisterende rammeavtalen, har Universitetsforlaget forhandlet med NFR på vegne av hele sin tidsskriftportefølje. I etterkant har NFR kunngjort at etter at den eksisterende rammeavtalen blir sagt opp ved utgangen av 2011, skal det utelukkende utarbeide individuelle avtaler i forhold til tidsskriftene, og at denne rammeavtalen således vil bli den siste.

Scandinavian Journal of History

Tidsskriftet *Scandinavian Journal of History* eies av de nordiske historikerforeningene i fellesskap. Tidsskriftet utkommer i fire eksemplarer årlig, og May-Brith Ohman Nielsen representerer HIFO som norsk redaktør. Hovedredaktør er Guðmundur Hálfðanarson (Island). Ohman Nielsen og HIFO-styret v./leder har hatt ett møte, der status og fremtidsplaner for tidsskriftet ble diskutert. Tidsskriftet har nå nivå 1-status i forhold til vitenskapelig rapportering, men det bør være et mål å heve denne til nivå 2. Det bør også arbeides for at tidsskriftet gjøres mer kjent i det norske historikermiljøet. Etter forslag fra HIFO skal mulighetene for rabatterte kontingent (eller eventuelt kollektivt abonnement) for de nordiske medlemsorganisasjonene utredes i redaksjonen. Som deleiere av tidsskriftet, mottar HIFO årlig utbetaling av royalties fra forlaget Taylor & Francis (se under økonomi).

OPPDRAGSFORSKNING

I perioden har HIFO formidlet en rekke historiefaglige oppdrag og stillinger gjennom HIFO-nett og HIFOs hjemmesider, samt i medlemsbladet. HIFO blir ofte kontaktet av oppdragsgivere og oppdragsforskere, og har gitt råd vedrørende diverse arbeids- og kontraktsforhold.

Styret fikk i 2009 henvendelser om kommunale stillinger der ansettelsen er basert på tilbudsrunde, og ser det som betenkelig at økonomiske vurderinger hos arbeidsgiver kan overskygge faglige kvalitetskrav. Frittstående oppdragsforskere er i denne sammenheng særlig sårbare, da disse ikke har noe sikkerhetsnett i ryggen. HIFO har i denne forbindelse hatt en dialog med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening og Lokalhistorisk institutt. På basis av denne har styret oppfordret historikere til å ikke søke eller ta på seg oppdrag som er basert på tilbudsrunder, eller der arbeidsgiver på andre måter opptrer useriøst. I de tilfellene det har vært aktuelt, har kommunene vært oppfordret til å bruke tradisjonelle ansettelsesmetoder (midlertidig ansettelse) istedenfor tilbud når det gjelder historiefaglige oppdrag, og HIFO har presisert at det må være faglige kvalitetskrav, ikke økonomiske forhold, som bør være sentrale i forbindelse med ansettelse av faghistorikere.

Siden sommeren 2009 har det ikke kommet flere henvendelser om denne typen saker. HIFO-styret håper at slike utlysninger har vært et forbigående fenomen, men oppfordrer medlemmene til å tipse sekretariatet hvis lignende saker skulle dukke opp i fremtiden.

ANNEN VIRKSOMHET

Styret ved Norsk lokalhistorisk institutt

HIFO har forslagsrett når Kulturdepartementet oppnevner nytt styre for Norsk lokalhistorisk institutt (NLI). Til og med 2009 satt Finn-Einar Eliassen som representant for HIFO i styret, med Atle Døssland som vara. Eliassen hadde funksjon som nestleder. Etter en henstilling fra departementet, leverte HIFO høsten 2009 forslag om to kvinnelige og to mannlige kandidater som styremedlemmer for perioden 2010–2013. Departementet velger én representant og én vara blant de foreslåtte.

HIFOs komité for byhistorie

HIFOs komité for byhistorie har bestått av Steinar Supphellen, Finn-Einar Eliassen, Jan Eivind Myhre, Ida Bull og Anders Kirkhusmo. Komitéen ble opprinnelig opprettet som en underavdeling av Norsk komité for historisk vitskap, som gikk inn i HIFO i 1990. Innenfor HIFOs organisasjonsstruktur har komitéen for byhistorie vært det eneste faglig-tematiske underutvalget. I dag har en stor del av norske historikere opparbeidet seg nasjonale og internasjonale kontaktnett som arbeider innenfor en mengde forskjellige historiske underdisipliner. HIFO har i inneværende periode ikke prioritert å engasjere seg i organiseringen av denne typen faglige nettverk. Siden heller ikke HIFOs komité for byhistorie har vært aktiv de senere år, ble den, i samråd med komitéen, vedtatt nedlagt fra og med 2010.

Norges kulturvernforbund

HIFO er medlem av paraplyorganisasjonen Norges kulturvernforbund (før 2004 Kulturvernets fellesorganisasjon – KORGE). Kulturvernforbundet har 19 landsdekkende medlemsorganisasjoner med til sammen nesten 200 000 medlemmer. HIFOs leder sitter som medlem i Kulturvernforbundets styre, og som medlem i forbundet har HIFO vært medarrangør av Kulturminneåret 2009. *HIFO-nytt* nr. 4/2009 hadde Kulturminneåret som hovedtema. Styret har vært representert på diverse arrangementer i Kulturvernforbundets regi, samt på årsmøte i Nordiska hembygdsforbundet. Fra styrets side har det i perioden vært prioritert å synliggjøre HIFO som en aktør innenfor kulturvernssektoren. HIFOs inneværende søknad om driftsstøtte fra Kulturverndepartementet kom, som nevnt ovenfor, i stand etter et initiativ fra Kulturvernforbundet. Etter styrets oppfatning bør samarbeidet med andre organisasjoner innenfor det materielle og immaterielle kulturvernfeltet videreutvikles. Kontaktene innenfor Kulturvernforbundet har allerede tilført HIFO organisatorisk kompetanse, og kan også bidra til å gjøre organisasjonen mer synlig.

Nasjonalt fagråd for historie

HIFO har møterett i Nasjonalt fagråd for historie. Leder deltok på ett møte i 2009.

Samarbeid med *Historie – Populærhistorisk magasin*

HIFO har tidligere samarbeidet med tidsskriftet *Historie – Populærhistorisk magasin*. Samarbeidet innebar at HIFOs medlemmer har fått rabatt ved abonnement av magasinet. Tre fjerdedeler av rabattomkostningene ble dekket av *Historie*, og en fjerdedel av HIFO. Avtalen innebar også at begge parter tilbød den andre gratis annonsering. HIFO har i dag eierskap til tre tidsskrift, og styret mener at organisasjonen bør konsentrere seg om å stimulere disse. I tillegg foreligger det i tidsskriftfloraen nå flere lignende populærvitenskapelige tidsskrift, og da HIFO-styret ikke ønsker å forfordle noen av disse, har styret vedtatt å avslutte samarbeidet med *Historie*.

ARBEID RETTET SPESIELT MOT SKOLE OG LÆRERE I HISTORIE

Skoleseksjonen har bestått av Anne Kjersti Jacobsen (leder), Karsten Korbøl, Herdis Wiig og Jørgen Eliassen. Karsten Korbøl har vært ansatt i 20 prosents stilling som koordinator for skoleseksjonens arbeid. Stillingen er finansiert av Institusjonen Fritt ord. Skoleseksjonen har hatt jevnlig møter i perioden.

HIFOs prosjektkonkurranse i historie 2008/2009

Arbeidet med prosjektkonkurransen i historie for skoleelever har vært prioritert. Det har vært tidkrevende å utforme oppgaver, ordne trykking og utsendelser, samt å organisere juryering og premiering.

Tema for konkurransen 2008/2009 var *Min familie i historisk lys*. Det kom inn 587 bidrag fra 617 elever. Dette var en kraftig økning i forhold til konkurransen i 2007/2008. Juryen har bestått av Magne Angvik, Berit Lundberg, Harald Frøhaug og Ketil Knutsen.

Vinneren i klassen for ungdomsskolen var Magnus Leidland fra Samfundets skole i Egersund. I klassen for videregående skole vant Meriam Braanaas fra Hartvig Nissens skole i Oslo.

Alle deltakere i konkurransen fikk diplomer. Prisvinnerne deltok på EUSTORYs Youth Academy i Spania, Tyskland og Polen.

HIFOs prosjektkonkurranse i historie 2009/2010

Tema for konkurransen 2009/2010 er nok en gang *Min familie i historien*. Begrunnelsen for å ha samme tema som tidligere år, er at dette synes å treffe godt i forhold til læreplanene og at temaet er åpent, noe som gjør det lett for elevene å arbeide med en besvarelse etter egne interesser og ønsker. Skoleseksjonen ønsker at så mange lærere som mulig vil gjennomføre konkurransen som en del av sin undervisning, og dette er trolig lettere å få til dersom temaet

er det samme over tid. Det gir forutsigbarhet og gir lærere mulighet til å legge konkurransen inn i årsplanen.

Da fristen for innlevering gikk ut 26. mars 2010 var det registrert 474 bidrag fra i alt 526 elever. Den geografiske spredningen er god, men fortsatt er Oslo overrepresentert.

Offentliggjøring av årets vinnere samt juryens begrunnelser vil foreligge i midten av mai 2010.

Etterutdanningsseminaret for nordiske historielærere

Samarbeidet med Institusjonen Fritt Ord gjorde det mulig å arrangere et seminar for nordiske historielærere. Seminaret fant sted i Lyngen, Troms, første uken i august. Temaet for seminaret var nordiske selvbilder og undervisning. Antallet deltakere var 25 fra alle de nordiske landene.

Etterutdanningsseminar for lærere (høstseminaret) ble ikke arrangert i 2009, men vil bli satt på programmet igjen høsten 2010.

Annen aktivitet

Skoleseksjonen var tilstede på EUSTORYs årsmøte i Ronda, Spania, i januar 2010 sammen med representanter fra alle de 20 medlemslandene. Medlemmer av skoleseksjonen deltok også på Euroclios generalforsamling og årlige etterutdanningsseminar i Nijmegen, Nederland. Temaet i år var *A Bridge too far*. Anne Kjersti Jacobsen ble valgt inn som medlem i Euroclios kontrollkomité.

STYRETS VURDERING AV VIRKSOMHETEN

Styret er av den oppfatning at perioden 2009–2010 har vært et godt og ekspansivt år for HIFO. Det har vært et aktivt arbeidsår innenfor alle de fem feltene som må oppfattes som kjerneområder av vår virksomhet; henholdsvis lokallagene, fagtidsskriftet (*Historisk tidsskrift*), medlemsbladet (*Historikeren*), skoleseksjonen og Historiedagene. I tillegg har det vært satt ned nye komitéer for de eksisterende stipendene og prisene, og statuttene for disse har vært revidert. Det nordiske og internasjonale kontaktnettet er videreutviklet i perioden, organisasjonen har besvart henvendelser fra oppdragsforskere og oppdragsgivere, HIFO har markert seg sterkere innenfor kulturminnevernet, og de interne rutinene er under stadig utvikling. Medlemsutviklingen har de siste årene vist en svakt nedadgående tendens, men det er et håp om at ordningen med subsidiert medlemskap for nytudannende mastergradskandidater kan motvirke dette. Den gledelig store oppslutningen rundt Historiedagene i Bergen, viser at behovet for denne typen faglige arrangementer er minst like stor som før. Styret oppfatter at HIFO er en godt etablert organisasjon, men at det innenfor dagens svært begrensede økonomiske og organisatoriske rammeverk må foretas klare prioriteringer for å nå de viktigste målene i arbeidsplanen. Det har vært kontinuitet i kontordriften, noe som er en klar fordel for organisasjonen. De økonomiske rutinene er godt

innarbeidet, og gjennom arbeid med nye nettsider, e-postlisten og utviklingen i medlemsbladet arbeides det for at informasjonsflyten til medlemmene skal være så effektiv som mulig. Det må også fremheves at dugnadsånden fortsatt er levende i alle deler av organisasjonen, både sentralt og lokalt. Med større økonomisk handlingsrom, vil HIFO kunne utvide det administrative apparatet og ha et høyere ambisjonsnivå for de ulike sidene av foreningens virksomhet. Slik situasjonen er nå, må man være fornøyd med at man fortsatt ser seg i stand til å opprettholde basisoppgavene. Når det gjelder infrastruktur og kontorplass for sekretariatet og redaksjonen i *Historisk tidsskrift* og *Historikeren* baserer organisasjonen seg nå på velvilje fra de høyere utdanningsinstitusjonene. Bortfaller denne støtten i fremtiden, vil dette kunne ramme organisasjonen hardt. Det er sterkt ønskelig at HIFO i fremtiden får økt sine eksterne overføringer; både for å opparbeide et økonomisk sikkerhetsnett og for å øke organisasjonens handlingsrom. Dette er presisert overfor Kulturdepartementet, som våren 2010 behandler organisasjonens søknad om driftstilskudd, og det er å håpe at HIFOs argumenter i denne saken blir hørt.